

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **Ing. T. M.**, zastoupený JUDr. Pavlem Pohorským, advokátem, sídlem Revoluční 767/25, Praha 1, proti žalovanému: **policejní prezident**, Policejní prezidium České republiky, sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2023, č. j. PPR-39879-40/ČJ-2022-990131, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2024, č. j. 14 Ad 8/2023-44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 11. 2022, č. 1043/2022, ředitelka ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci Policejního prezidia České republiky (dále jen „ředitelka“) rozhodla o propuštění žalobce ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky dle § 42 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Důvodem propuštění ze služebního poměru bylo pravomocné odsouzení žalobce pro přečin podvodu podle § 209 odst. 1 a 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Žalobce se dopustil trestného činu tím, že úmyslně neoprávněně čerpal náhrady cestovních výdajů při vzniku a změně služebního poměru, čímž podvodně získal finanční prostředky ve výši 179 709 Kč. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. K žalobní námitce, že prvostupňové rozhodnutí vydala podjatá úřední osoba, městský soud k uvedl, že vydání rozhodnutí podjatou úřední osobou je sice vadou, která však nemusí vést vždy ke zrušení rozhodnutí. Tak tomu bude v případech, nepřipouští-li aplikované ustanovení jinou variantu věcného posouzení a rozhodnutí. Městský soud dovodil, že v nyní souzené věci rozhodla o propuštění žalobce ředitelka, kterou nebylo možno považovat za nepodjatou, neboť vystupovala jako svědek v trestním řízení vedeném proti žalobci. Po pravomocném odsouzení žalobce pro spáchání úmyslného trestného činu nicméně muselo dojít k rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, neboť právní úprava § 42 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru nepřipouští jiný výsledek, neposkytuje prostor pro správní uvážení ani se nejedná o výklad neurčitého právního pojmu. Městský soud proto dospěl k závěru, že ředitelka (byť jako podjatá úřední osoba) rozhodla takovým způsobem, který jediné právní úprava předpokládá. Dle městského soudu proto v daném případě neměla uvedená vada vliv na zákonnost vydaných správních rozhodnutí.

[3] Na tomto závěru dle městského soudu nic nemění ani rozhodnutí o návrhu žalobce na přerušování řízení z důvodu podaného dovolání v trestní věci, jehož zamítnutí ředitelka odůvodnila tím, že dovolání nemá odkladný účinek.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítal, že městský soud nesprávně posoudil vliv podjatosti úřední osoby na zákonnost napadeného rozhodnutí. Městský soud dle stěžovatele pominul, že ředitelka při rozhodování o návrhu na přerušování řízení uplatnila správní úvahu, a proto podjatost mohla ovlivnit průběh řízení a vést k předčasnému rozhodnutí z důvodu nevyčkání na výsledek dovolacího řízení u Nejvyššího soudu. Stěžovatel upozornil, že podjatost ředitelky potvrdil i ministr vnitra, což žalovaný v odvolacím řízení nezohlednil, neboť prvostupňové rozhodnutí ve věci samé potvrdil. V důsledku postupu ředitelky a žalovaného, následně potvrzeného městským soudem, tak bylo zasaženo do stěžovatelova práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a došlo též k porušení zásady legality.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Uvedl, že stěžovatel pouze zopakoval žalobní argumentaci, aniž reagoval na konkrétní závěry městského soudu. Žalovaný poukázal na skutečnost, že podjatost úřední osoby nemusí vždy zapříčinit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odsuzující rozsudek pro úmyslný trestný čin představoval objektivní skutečnost nezávislou na hodnocení úřední osoby. Podjatost ředitelky proto v daném případě nebyla vadou, pro kterou bylo nutné rozhodnutí zrušit pro nezákonnost. Zrušení rozhodnutí pouze z tohoto důvodu by bylo formalismem, neboť jakýkoli určený služební funkcionář by musel rozhodnout shodně, a sice o propuštění stěžovatele ze služebního poměru. Žalovaný rovněž doplnil, že nebylo povinností řízení přerušit, určující v tomto ohledu byla právní moc odsuzujícího trestního rozsudku.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

pokračování

[7] Podle § 42 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru *příslušník musí být propuštěn, jestliže byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně.*

[8] Obvodní soud pro Prahu 7 rozsudkem ze dne 15. 9. 2021, č. j. 24 T 40/2021-527, uznal stěžovatele vinným ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 odst. 1 a 3 trestního zákoníku. K odvolání stěžovatele byl tento rozsudek usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2022, č. j. 44 To 381/2021-572, zrušen v celém rozsahu a věc byla postoupena řediteli bezpečnostního sboru ke kázeňskému řízení, neboť skutek mohl být posouzen jako přestupek. Proti usnesení podal nejvyšší státní zástupce dovolání, kterému Nejvyšší soud usnesením ze dne 1. 6. 2022, č. j. 7 Tdo 404/2022-605, vyhověl, usnesení městského soudu zrušil a věc mu přikázal v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout. Městský soud poté usnesením ze dne 7. 9. 2022, č. j. 44 To 381/2021-636, podané odvolání zamítl a rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Stěžovatel se proti usnesení odvolacího soudu bránil dovoláním, které Nejvyšší soud usnesením ze dne 11. 1. 2023, č. j. 7 Tdo 1114/2022-677, odmítl. Stěžovatelovu ústavní stížnost následně Ústavní soud usnesením ze dne 18. 4. 2023, sp. zn. III. ÚS 918/23, odmítl pro zjevnou neopodstatněnost. Na základě výše uvedeného je tedy nesporné, že stěžovatel byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, který spáchal úmyslně, a proto musel být dle § 42 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru propuštěn ze služebního poměru.

[9] K otázce, zda v případě, že ve věci rozhodla podjatá úřední osoba, má tato vada vliv na zákonnost vydaných správních rozhodnutí, existuje početná judikatura. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 9. 3. 2016, č. j. 3 As 15/2016-47, dospěl k následujícím závěrům: *„Bylo-li správní rozhodnutí vydáno vyloučenou úřední osobou (zde služebním funkcionářem), jedná se nepochybně o závažný deficit řízení, které vydání takového rozhodnutí předcházelo. K tomu lze odkázat na judikaturu Ústavního soudu, podle níž se pro rozhodování správních orgánů sice nepředpokládá nezávislost, předpokládá se však nestrannost ve smyslu objektivního, předem nezaujatého přístupu pověřených osob k posuzování, řešení a zejména rozhodování právních věcí. Tato maxima vyplývající z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je na úrovni „podústavního práva“ realizována právě zakotvením institutu vyloučení z projednávání a rozhodování věci v jednotlivých procesních předpisech (srovnej nálezy [správně usnesení] Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09, nebo usnesení ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 1062/08; všechna citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>).“* V označeném usnesení ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09, však Ústavní soud k této otázce současně vyslovil, že shledá-li správní soud *„důvody vyloučení úřední osoby pro její podjatost, je povinen se dále zabývat otázkou, zdali se tato okolnost promítla v nezákonnosti správního rozhodnutí, příp. v dalších vadách řízení, jež předcházelo jejímu vydání, jež pak opodstatňují závěr o důvodnosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu a následně dle § 78 odst. 1 s. ř. s. vedou k jeho zrušení soudem.“*

[10] Nejvyšší správní soud pak v citovaném rozsudku č. j. 3 As 15/2016-47 dovodil, že bylo-li správní rozhodnutí vydáno vyloučenou úřední osobou, jedná se sice o vadu řízení, která ovšem nemusí vždy bezpodmínečně vyústit ve zrušení napadeného správního rozhodnutí. Mohou nastat případy, kdy je rozhodnutí vydané podjatou úřední osobou zcela v souladu se zákonem a vyznělo by stejně i v případě, že by je vydala nepodjatá úřední osoba. V takových případech podjatost nepředstavuje důvod pro zrušení, neboť by bylo zbytečné rušit rozhodnutí vydané podjatou úřední osobou jen proto, aby rozhodnutí o stejném obsahu vydala nevyloučená úřední osoba. Z uvedených závěrů Nejvyšší správní soud dále

vycházel a potvrdil je v řadě navazujících rozsudků, např. v rozsudku ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34, ze dne 8. 3. 2021, č. j. 6 As 336/2020-28, ze dne 16. 5. 2022, č. j. 8 As 215/2020-98, ze dne 5. 4. 2023, č. j. 4 As 67/2023-27, nebo ze dne 26. 4. 2023, č. j. 4 Afs 208/2022-63, z aktuálních např. v rozsudku ze dne 21. 11. 2024, č. j. 7 Afs 249/2023-115.

[11] V projednávaném případě rozhodla o popuštění stěžovatele ze služebního poměru ředitelka, která vystupovala jako svědek v trestním řízení, v němž došlo k odsouzení stěžovatele z úmyslného přečinu podvodu. Ředitelka byla z tohoto důvodu shledána podjatou (viz rozhodnutí ministra vnitra ze dne 5. 1. 2023, č. j. MV-197672-7/SO-2022). Žalovaný a městský soud ovšem neshledali, že by se v posuzované věci jednalo o vadu zakládající nezákonnost vydaného správního rozhodnutí. S odkazem na výše citovanou judikaturu, od níž Nejvyšší správní soud neshledal důvod se odchýlit, se soud s uvedenými závěry ztotožňuje.

[12] Stěžovatel byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, proto musel být propuštěn ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru. Právní úprava nepřipouští jiný výsledek a vylučuje jakoukoli možnost správního uvážení či provádění výkladu neurčitého právního pojmu. Rovněž rozhodný skutkový stav je zjiitelný a ověřitelný bez obtíží. Podjatost ředitelky se tedy nemohla promítnout do výsledného rozhodnutí ve věci, u níž znění právní úpravy nepřipouští jiný výsledek (jakýkoli jiný služební funkcionář by musel vydat rozhodnutí totožného obsahu). V daném případě tak nemohlo dojít k zásahu do stěžovatelova práva na spravedlivý proces či namítanému porušení zásady zákonnosti, neboť výsledkem řízení by bylo vždy propuštění stěžovatele ze služebního poměru, a to bez ohledu na to, který služební funkcionář by ve věci rozhodoval. Nejvyšší správní soud proto ve shodě s městským soudem uvádí, že by podjatost úřední osoby představuje závažnou vadu řízení, v nyní posuzovaném případě z důvodů uvedených výše nezákonnost vydaného správního rozhodnutí nezaložila.

[13] Na uvedených závěrech nic nemění ani skutečnost, že ředitelka v řízení rozhodla také o návrhu na přerušení řízení. Jak v této souvislosti správně uvedl již městský soud, ředitelka závěr o nepřerušení řízení odůvodnila pravomocně skončeným trestním řízením a dále tím, že podané dovolání nemá suspenzivní účinek. Tento závěr plyne ze samotné povahy dovolání jakožto mimořádného opravného prostředku. Rozsudek v trestní věci zůstal navzdory stěžovatelem podanému dovolání pravomocný a vykonatelný. Pokud by stěžovatel s dovoláním u Nejvyššího soudu uspěl, měl možnost navzdory nepřerušení řízení zvrátit rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru cestou obnovy řízení. V daném případě nicméně ani tato procesní vada neovlivnila zákonnost vlastního rozhodnutí ve věci, neboť dovolání Nejvyšší soud odmítl a následně podanou ústavní stížnost odmítl i Ústavní soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud tak neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti

pokračování

nevznikly, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu